

OPENBAAR

TER BESLISSING

Datum

28 mei 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/122227

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Afval en Recycling

Beslistermijn

7 juni 2024

Bijlage(n)

3

nota

Werkprogramma storten

Aanleiding

In het NPCE, evenals in de Kamerbrief van 18 juli 2023 is aangekondigd dat een meerjarig werkprogramma voor storten wordt opgesteld. Met deze brief ontvangt de Kamer dit werkprogramma en wordt deze toezegging gestand gedaan. Het werkprogramma storten beoogt een robuust stelsel voor het storten van afval te realiseren voor nu en in de toekomst. In vervolg op de eerdere brief, licht u in bijgaande Kamerbrief toe wat de rol is van storten in een circulaire economie en welke acties nodig zijn om dit beschikbaar en betaalbaar te houden. In het werkprogramma voor de periode 2024-2029 zijn de bijbehorende acties verder uitgewerkt inclusief planning, waarbij ook aandacht is voor knelpunten op de korte termijn.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- Akkoord te gaan met het werkprogramma storten en de daarin geformuleerde acties.
- De Kamerbrief te ondertekenen en deze uit te sturen.

Kernpunten

- Storten vormt een laatste vangnet voor de afvalketen. Dat maakt storten een nutsfunctie. Het Rijk heeft daarom een bijzondere verantwoordelijkheid in het goed functioneren van het stortstelsel. Afvalstoffen moeten namelijk te allen tijde veilig verwijderd kunnen worden, tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten en op een wijze die het milieu minimaal belast.
- Uit onderzoek blijkt dat er op termijn vermoedelijk te weinig stortcapaciteit is om aan de vraag te kunnen voldoen. Daarom is het noodzaak om tijdig te starten met de aanpak van het stortstelsel. Daarnaast is er een aantal knelpunten in het huidige stortstelsel dat een optimale werking belemmert. Om het beleid ten aanzien van storten toekomstbestendig te maken, is het nodig dit te moderniseren.
- Het bijgevoegde werkprogramma bevat maatregelen die zorgen voor een robuust stortstelsel in een circulaire economie waarmee storten beschikbaar en betaalbaar blijft en een aanpak voor het oplossen van huidige knelpunten.
- De eerste fase van het programma van 2024-2026 bestaat uit veel onderzoek dat verricht moeten worden naar mogelijke beleidsinterventies. Dit behelst onderzoek naar: 1) noodzakelijk instrumentarium om de nutsfunctie van storten beter te borgen; (2) een mogelijke stelselwijziging voor nazorg op

OPENBAAR

Pagina 1 van 4

stortplaatsen; (3) hoe de uitbreiding van het moratorium op stortcapaciteit uitgevoerd kan worden; (4) het garanderen van stortcapaciteit bij calamiteiten; (5) opslagtermijnen voor afvalstoffen; en (6) de afvalstoffenbelasting.

- Vervolgens zullen beleidskeuzes worden voorgelegd naar aanleiding van deze onderzoeken, die in de volgende fase worden geïmplementeerd.
- Naast onderzoeken is ook een aantal concrete actiepunten voorzien:
 - Het in kaart brengen van de verankering van de technische richtlijnen onder de Omgevingswet en modernisering van deze richtlijnen naar de huidige stand van de techniek;
 - Het aanscherpen in het Circulair Materialenplan (CMP) van: (1) de kaders voor afvalmining en terugneembaar storten, en (2) de voorwaarden voor voorraadcapaciteit voor storten en het voorwaardelijk vergunnen van stortcapaciteit;
 - Inzetten in de EU op de verankering van de leidende principes uit het werkprogramma via de verschillende EU-wetgeving (o.a. de Stortrichtlijn en BBT-conclusies en BREF voor methaanemissies stortplaatsen).
- U vraagt in de Kamerbrief bevoegde gezagen voor stortplaatsen (provincies en gemeenten, veelal via een omgevingsdienst) om in de te maken keuzes de komende jaren rekening te houden met de uitgangspunten in dit werkprogramma om te voorkomen dat de landelijke en decentrale ontwikkelingen te veel uiteenlopen. U doet hierover een verzoek en treedt niet in de decentrale bevoegdheid.
- In de Kamerbrief doet u eveneens de toezegging dat de Kamer jaarlijks wordt geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van het werkprogramma.

Datum

28 mei 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/122227

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Afval en Recycling

Aan

Minister

Bijlage(n)

3

Krachtenveld

In deze sector zijn verschillende actoren van belang, te weten: stortplaatsexploitanten, provincies en gemeenten, omgevingsdiensten, brancheorganisaties en maatschappelijke organisaties.

De opstelling van het werkprogramma heeft in nauwe afstemming met de betreffende actoren plaatsgevonden. Zij hebben via diverse sessies in het najaar van 2023 actief onderwerpen kunnen aandragen. De prioritering van de onderwerpen in het werkprogramma is in samenspraak bepaald. Alle acties in het werkprogramma worden opgepakt door IenW, waarbij de actoren daar waar relevant betrokken zullen worden.

Met name het nazorgstelsel en de vaststelling van de rekenrente in dit stelsel ligt bij alle actoren (te weten provincies en exploitanten) gevoelig, omdat hier grote bedragen mee gemoeid zijn. U vraagt in de Kamerbrief de bevoegde gezagen in de keuzes hieromtrent rekening te houden met het voorliggende werkprogramma. Daarnaast vraagt de mogelijke aanpassing van de technische richtlijnen op bepaalde stortlocaties om maatwerk van het bevoegd gezag waar het gaat om de afgifte en handhaving van vergunningen.

De belanghebbenden zullen na verzending van de Kamerbrief op ambtelijk niveau ook direct worden geïnformeerd over het werkprogramma.

Toelichting

Storten heeft ook in de circulaire economie een plek. Hoewel er moet worden gestreefd naar minimaal storten door storten alleen toe te staan wanneer andere verwerking niet mogelijk of wenselijk is, is het niet realistisch dat in een circulaire economie helemaal geen afval meer wordt gestort. Wanneer alle strategieën hoger op de R-ladder zijn uitgeput, resteert er verbranding met energierugwinning of storten om te zorgen dat de materialen op een manier worden verwijderd die veilig is voor mens en milieu. Stromen die ook in een circulaire economie gestort worden zijn:

- Een residustroom van recycling; meer hoogwaardige recycling levert ook meer residustroom op;
- Materialen die we niet kunnen of niet willen recyclen, noch verbranden, zoals producten en materialen uit de lineaire economie (de zogenaamde 'lineaire erfenis') of bepaalde toegevoegde stoffen aan producten waarvan we nu weten dat die niet veilig zijn om te recyclen of waarvan we dit in de toekomst ontdekken;
- Producten en materialen die vrijkomen bij calamiteiten elders in de afvalketen.

Het werkprogramma is opgezet langs de lijnen van het beschikbaar en betaalbaar houden van de nutsfunctie storten:

- Om storten beschikbaar te houden moet de stortcapaciteit zó ingeregeld zijn dat er een balans is tussen de benodigde stortcapaciteit en de beschikbare en ingerichte stortcapaciteit. Hiervoor zijn acties nodig op de volgende deelonderwerpen:
 - o Er moet capaciteit worden toegevoegd binnen het moratorium waarbij ook aandacht is voor de wenselijkheid van regionale spreiding van stortactiviteiten.
 - o De rol van storten als vangnet voor de afvalketen via de calamiteitenopslag moet beter worden bestendigd, hierbij is extra aandacht voor de praktische toepasbaarheid van de huidige opslagtermijnen en hergebruik van stortruimte op bestaande stortplaatsen via terugneembaar storten en afvalmining.
 - o De technische vereisten waar stortplaatsen aan moeten voldoen worden waar nodig gemoderniseerd zodat deze de laagste milieu-impact garanderen.
 - o Als laatste moet de uitbreiding van sturingsmogelijkheden van de overheid secuur worden bekeken zodat de overheid meer grip krijgt op de stortmarkt en daarmee de bijzondere verantwoordelijkheid beter kan invullen. Met de cumulatieve acties zoals beschreven in het werkprogramma wordt geregeld dat storten voor nu en in de toekomst beschikbaar blijft.
- Om storten betaalbaar te houden, moeten de tarieven voor storten maatschappelijk aanvaardbaar zijn. Hiervoor zijn acties nodig op de volgende deelonderwerpen:
 - o Er moet onderzocht worden of overheidssturing op de poorttarieven van stortplaatsen mogelijk en wenselijk is.
 - o Ook dienen er, op het moment dat de stortplaats gesloten moet worden omdat hij vol is, voldoende financiële middelen beschikbaar te zijn voor de eeuwigdurende nazorg.
 - o Het huidige nazorgstelsel bevat weeffouten die beter onderzocht moeten worden om te komen tot een evenwichtiger nazorgstelsel.

Datum

28 mei 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/122227

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Afval en Recycling

Aan

Minister

Bijlage(n)

3

- Als laatste zal worden onderzocht of en hoe er mogelijk gestuurd kan worden met de afvalstoffenbelasting. Hiermee wordt bekeken of er mogelijkheden zijn om te zorgen dat materialen die hoogwaardiger kunnen worden verwerkt, niet gestort worden.

Datum

28 mei 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/122227

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Afval en Recycling

Aan

Minister

Bijlage(n)

3

De acties in het werkprogramma moeten in een bepaalde volgorde worden opgepakt vanwege de dwarsverbanden tussen de deelonderwerpen. In 2024 wordt gestart met zes deelonderwerpen:

- *Borging van de nutsfunctie*. Onderzoek naar noodzakelijk instrumentarium om de nutsfunctie van storten beter te borgen.
- *Stelsel nazorg*. Onderzoek naar een mogelijke stelselwijziging voor nazorg op stortplaatsen. Dit onderzoek behelst zowel financiële als de bestuurlijke verantwoordelijkheden binnen het nazorgstelsel. De besluitvorming over het nazorgstelsel is een belangrijke voorwaarde voor besluitvorming over het uitbreiden van de stortcapaciteit in de toekomst.
- *Technische richtlijnen*. In kaart brengen van de wettelijke verankering van de technische richtlijnen in de Omgevingswet en herzien van verouderde richtlijnen in samenspraak met de sector.
- *Afvalmining en terugneembaar storten*. Aanscherpen van de kaders hiervoor in het Circulair Materialenplan (CMP).
- *Voorraadcapaciteit en voorwaardelijk vergunnen*. Aanscherpen van de kaders hiervoor in het CMP.
- *Capaciteit bij calamiteiten*. Onderzoek naar de capaciteit op stortplaatsen bij calamiteiten. Dit zal in samenhang worden gezien met de andere treden binnen de afvalhiërarchie.

Vanaf 2025 is beoogd ook acties op te pakken op de deelonderwerpen *uitbreiding van het moratorium, opslagtermijnen, afvalstoffenbelasting en inzet op de Europese richtlijnen*. De uitrol van het werkprogramma gaat met deze publicatie van start.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
01	Kamerbrief Werkprogramma Storten	Aanbiedingsbrief voor het werkprogramma storten waarbij de rol van storten in een CE uiteengezet wordt
02	Werkprogramma storten (bijlage bij de Kamerbrief)	Werkprogramma stort 2024-2029 met acties voor beschikbaar en betaalbaar houden van storten
03	Beleidskompasformulier	Ingevuld beleidskompasformulier voor Werkprogramma storten